

TIEN VARRELTA.

Tietäjä. Tämä numero on kaksoisnumero. Monet lukijamme varmaan hämmästyisivät, kun eivät ajallaan saaneet syyskuun numeroa. Pyydämme nöyrimmästi anteeksi tämän viivytyksen, johon toimitus ei suinkaan ollut syytä. Viivytyksen alkuperäisenä syynä olivat ne muutokset, jotka olivat välttämättömät Tietäjän kustantajan, nim. Teosofisen Kirjakaupan ja Kustannusliikkeen, johdossa ja hoidossa ja joista edellä olemme kertoneet. Toivomme, ettei semmoista enää tapahdu.

Pyydämme samalla, että kaikki säännöttömyydet aikakauskirjan jakelussa hyväntahtoisesti ilmoitettaisiin toimitukselle, joka tästä lähtien myöskin hoitaa lehden distribusioita.

Avustajain liitto. Tähän liittoon, josta tarkemmin on puhuttu heinä-elokuun vihossa, on ilmottautunut nyt 37 jäsentä. Emme siis vieläkään ryhdy toimeen. Eikö ole useampia vapaaehtoisia auttajia, jotka soisivat, että teosofian hyvä sanoma leviäisi kautta Suomen?

Teosofisen Seuran seurustelurahasto. Tämä rahasto, joka perustettiin viime vuosikokouksessa, on muistettu seuraavalla lahjalla: R. L. Smk. 20:—. Rahat lähetetään tai tuodaan T. S:n rahastonhoitajalle neiti Signe af Hällströmille (osote: Teosofinen Seura, Bulevardink. 17, Helsinki).

T. S. Suomalaisen Osaston rahastonhoitaja. Taloudenhoitaja F. A. Johanssonin sijaan, joka on eronnut jäsenyydestään hallinnossa, on hallinto valinnut T. S:n rahastonhoitajaksi neiti Signe af Hällströmin, joka tavataan Seuran huoneustossa Bulevardinkatu 17, joka tiistai-ilta k:lo 7-8 j. pp.

Jäsenten vuosimaksut. T. S:n rahastonhoitaja pyytää, että ne irtojäsenet, jotka eivät vielä ole vuosimaksuaan tältä vuodelta (Smk. 3: —) suorittaneet, tekisivät sen viipymättä. Rahat lähetetään osoitteella Teosofinen Seura, Bulevardink. 17, Helsinki.

Kiertävä esitelmistö. Tämä sarja sisältää seuraavat esitelmät: N:o 1. Teosofisen liikkeen tarkoitus (P. E.). N:o 2. Teosofia ja nykyaika (V. H. V.). N:o 3. Yleinen veljeys (P. E.). N:o 4. Ihmissielun kaksi tietä (P. E.). N:o 5. Mitä tiedämme Jeesuksesta? (P. E.) N:o 6. Jeesuksen oppi (P. E.) N:o 7. Psykkisten voimien käyttö ja väärinkäyttö (C. W. Leadbeater). N:o 8. Oppilaan tie. Ensimmäiset askeleet. Karmajooga. Puhdistuminen (Annie Besant). T. S:n looshit saavat lainata näitä 3 mk:sta kpl. (Alennettu vuokra).

Paikallisyhdistysten toiminta. Seuraavat looshit ovat kertoneet meille toiminnastaan:

Etsijä Kurikassa. Puheenjohtaja meille kirjottaa: „Kesäloman jälkeen kokoontui Etsijä ensikerran syyskuun 20 p:nä; tällöin oli saapunut uusia kirjoja, joista etupäässä „Kristinuskon salainen puoli“ herätti jäsenten huomiota, ja päätettiin ruveta lukemaan tätä kirjaa, josta tässä kokouksessa päästiinkin läpi ensimmäisen luvun. Sunnuntaina syyskuun 27 p:nä oli myöskin kokous, jolloin lukemista ja keskustelua edellämäinitusta kirjasta jatkettiin“.

Kalervo Oulunkylässä. Sihteeri hra J. Simpanen kirjottaa meille: „Virallisia kokouksia ei ole ollut; kesällä yleensä ei ole yhdistysten toiminta vilkasta, kun luonto juhlii Elämänjuhlaansa. Vaan sen sijaan on mainittava ja Tietäjän lukijoille kerrottava kaksikin perin onnistunutta kesäjuhlaa, jotka syntyivät aivan kuin itsestään. Ensiksi Juhannus aattoilta! Saapui keskinäisen sopimuksen mukaan looshimme jäseniä puheenjohtajansa luokse, joka asuu täällä eräässä huvilassa. Siellä oli sopiva veranta, joka koristettuna vihreillä koivun ja pihlajan oksilla tarjosi mitä miellyttävimmän keskustelupaikan. Vieraita oli saapunut kaupungistakin muutamia sekä ylisihteerimme, Veikko Palomaa ja vielä muutamia muita. Tilaisuudessa pidettiin useampia puheita, joista erittäinkin ylisihteerimme ja Palomaan puheet olivat opettavaisia. Ilta kului ja miltei auringon noustessa uudelleen vasta hennoimme erota saattaen ylisihteeriämme kotiinsa lintujen laulaessa.

Toinen, josta jäi jokaisen läsnäolijan sydämiin lämmin muisto, oli myös juhla ulkoilmassa Vantaanjoen äyryäällä 16 p. Elokuuta. Tilaisuudessa pitivät taas Ervast ja Palomaa puheen ja päivän mittaan kuultiin vähän väliä Teosofisen Seuran sekaköörin kaiuttavan säveleitään ja veljellisen yhteistunteen riemusta täyttyi jokaisen rinta. Illan tullen sitten vielä kokoonnuttiin huoneeseen L. Kotkamaan luokse, jossa keskusteltiin teosofisen yhteisen siirtolan perustamisesta ja valittiin komitea asiaa valvomaan ja mahdollisesti eteenpäin ajamaan. Peräti tunnelmarikas oli kumpikin juhla. Looshimme sen jälkeen on menettänyt erään jäsenensä, joka oli hyvin opettavainen, ja ikävällä looshimme jäsenet muistelevat häntä, rakkaasti toivoen vielä liittyvän takaisin. Syyskesästä ilmotti näet Martti Humu, että hän eroaa Oulunkylän looshista. Syysk. 3 p:nä oli taas ensimmäinen virallinen kokous, jolloin alkoi toimintamme totuuden etsinnässä. Sen jälkeen on pidetty joka tiistai kokouksia, joissa on eri aineista mediteerattu ja keskusteltu.“

Lahjoja kustannusliikkeelle. Velkaista kustannusliikettämme on muistettu seuraavilla hyväsydämisillä lahjoilla:

Kirjojen tiliin: R. L. Smk. 50: –.

Tietäjän tiliin: R. L. Smk. 50: –

Lahjoja otetaan kiitollisuudella vastaan.

Rahat lähetetään tai tuodaan *Teosofiselle Kirjakaupalle ja Kustannusliikkeelle*, Bulevardinkatu 17, Helsinki.

Ompeluseura. Muutamat innokkaat teosofit Helsingistä ja Oulunkylästä ovat panneet toimeen ompeluseuran, joka kerran viikossa kokoontuu milloin minkin jäsenen luo. Ilta kuluu työssä ja keskustelussa, ja kun täten valmistuneet työt muutetaan keväällä rahaksi, lahjotetaan rahat kustannusliikkeelle lapsia ja nuoria varten kirjoitetun teosofisen kirjan julkasemiseksi. Tämä on kerrassaan jalo hanke, varsinkin nykyään, jolloin kaikkien teosofien ja asianharrastajain pitäisi tavalla tai toisella työskennellä teosofisen kirjallisuuden hyväksi.

Presidentin matkat. Syyskuussa Annie Besant onnellisesti saapui „kotiin“ Adyariin, kolme kuukautta kestäneen Australian matkansa loputtua. Hän oli hyvissä voimissa ja ryhtyi heti työhön. Hänen luentomatkinsa Australiassa oli kaikin puolin erinomaisesti onnistunut. Pikimmältään hän oli käynyt Uudessa Seelannissakin. Aikakauskirjat kertovat, että tämä oli paras matka minkä hän koskaan oli tehnyt. Australian pääministeri, Mr. Deakin, joka nuoruudessaan oli T. S:n jäsen, kävi presidenttimme luennossa Melbournessa osottaen täten, että hänen vanhat teosofiset sympatiansa vielä elivät. Hän koetti myös tavata Annie Besantia hotellissa, mutta karma ei sitä suvainnut: Annie Besant oli silloin ulkona. Muuan arvostelu, minkä eräs kuulija Perthissä lausui sikäläisistä luennoista, jotka koskivat karmaa, jälleensyntymistä ja veljeyttä, huvitti suuresti Annie Besantia. Arvostelu kuului: „Minä odotin saavani kuulla teosofiaa – mutta nämä luennothan kaikki olivat selvää järkeä vain“.

Annie Besant ja astrologia. Theosophist'issä presidenttimme lausuu muutamia mieleen pantavia sanoja astrologiasta. Hän kertoo kuinka suuressa arvossa tätä tiedettä pidettiin 20,000 vuotta sitten vanhassa Kaldeassa. Koko elämä oli silloin järjestetty astrologisten lakien mukaan ja astrologia oli itsessään uskontoa. Korkeimmat valtiomiehet olivat astrologeja, etevimmillä perheillä oli omat astrologinsa, ei mihinkään ryhdytty kysymättä neuvoa tähdiltä. „Tästä mahtavasta astrologisesta uskonnosta on nykyaikainen astrologia katkelmainen jäännös; onko se tulevaisuudessa taasen nouseva samanlaiseen ylöspäin etusijaan? Kuka voi sanoa? Mutta historia etenee aina nousevassa kierukassa.“

Englantilainen oppinut maailma, uskontotiede ja teosofia. „Valvojan“ syyskuun numerossa t:ri Zach. Castrén kirjoituksessa „Maailmankatsomuksen etsimisen tarpeellisuus“ selostaa ja arvostelee muutamia kohtia englantilaisesta aikakauslehdestä „The Hibbert Journal“, jonka prof. R. Eucken ystävällisesti oli hänelle lähettänyt Saksasta. Tämä etevä puolueeton uskonnollisfilosofinen aikakaus-

lehti on jo monta vuotta ollut olemassa, mutta meikäläiselle oppineelle maailmalle se tuntuu olevan tuiki tuntematon. Tri Castrén lausuu m. m.:

“On omituista huomata, miten nykypäivinä juuri käytännölliset englantilaiset ja amerikkalaiset ovat erityisellä innostuksella antautuneet tutkimaan uskonnollisia ja filosofisia kysymyksiä . . . Tämän harrastuksen varsinaisena suuntana on vaatimus, että uskonnollisia kysymyksiä on tarkastettava vapaan ajattelemisen ja tieteellisen menettelytavan periaatteita noudattaen. Mutta samalla tämä harrastus on luonteeltaan sellaista ettei se johda kieltämään ja epäilemään uskonnollisen elämän arvoa vaikkakin se huomaa perinnäisissä uskonnollisissa käsityksissä paljon sellaista, joka ei kestä tieteen kriittistä arvostelua. Uskonto ja tiede ovat yhdistettävissä, kaikesta huolimatta, sellaiseen maailmankatsomukseen, jota nykyaikainen ihminen kaipaa j. n. e.“

Näin lausuu tohtori Z. C. ja lähtee sitten kertomaan kahdesta kirjoituksesta, jotka kumpikaan eivät ole varsinaisten englantilaisten kirjottamia, vaan toinen norjalaisen Fridtjof Nansenin ja toinen meidän maassa huomiota saaneen saksalaisen Rud. Euckenin. Varsinaisten englantilaisten mielipiteihin ei ulotu kirjottajan harrastus, vaan hän ainoastaan kummastellen panee merkille sen *hengen*, mikä mainituissa aikakauslehdessä vallitsee. Sietäisi tosiaan meidän maassa enemmän kohdistaa huomiota Englannin uskonnolliseen ajatteluun ja tutkisteluun, sillä epäilemättä siinä tavataan monessa suhteessa paljon vakavampi, rehellisempi ja ylevämpi katsantokanta kuin mannermaan johtavissa kirkollisissa piireissä. Englantilaiset eivät ole niin paljon alasrepijöitä kuin rakentajia uskonnon alalla, siitä on todistuksena myöskin heidän myötätuntonsa teosofiaa kohtaan. Tuossa samassa „Hibbert Journal“issa oli aivan äskettäin erään pappismiehen N. Macnicholin Intiasta lähettämä kirjoitus, jossa m. m. sanottiin: „Mrs. Annie Besantilla on mahtava vaikutus Intian (uskonnollisten) käsitysten yhdistämisessä ja uudestaan muovaamisessa. Vaikka hän on muukalainen täällä, ei hän ole kuvainraastaja, vaan hänen vaikutuksena kautta Intian auttaa hinduismin lopullista puhdistumista – ja hän etupäässä kiinnittää huomiota sen henkiseen sisällykseen, sitä sivistäen ja järjestäen. Hänen valppaan johtonsa ja alkuunpanonsa avulla on valmistettu ja julkaistu hinduismin oppikirjoja alkeis- ja korkeakouluja sekä yliopistoja varten. Läpi koko liikkeen voidaan huomata tarmokas yritys erilaisia käsityskantoja yhdistämään ja uudenaikaisen tieteen ja psyykillisten ilmiöiden kautta antamaan ylevälle luonnonuskonnolle nykyajalle sopivan muodon. Tämän huomattavan personallisuuden ympärille keskittyvässä innokkaassa herätysliikkeessä ei puolueeton tutkija voi olla näkemättä jaloihin tarkotusperiin suunnattua suurta vaikutusvoimaa.“

(Tietäjä 1908 Lokakuu N:o 9 & 10, ss. 314-316)